

pořadové číslo projektu:	rok dotačního programu:	typ dokumentu:
16	2019	Závěrečná zpráva
název projektu:	Vidět znamená přežít	
žadatel:	Česká společnost ornitologická	
kontaktní osoba za MHMP:	Petra Špatenková	

Projekt upozorňoval širokou i odbornou veřejnost na problém kolizí ptáků s reflexními nebo transparentními pláště budov a ukazoval možná řešení. Projekt běžel v období od 11. 9. 2019 - 31. 12. 2020.

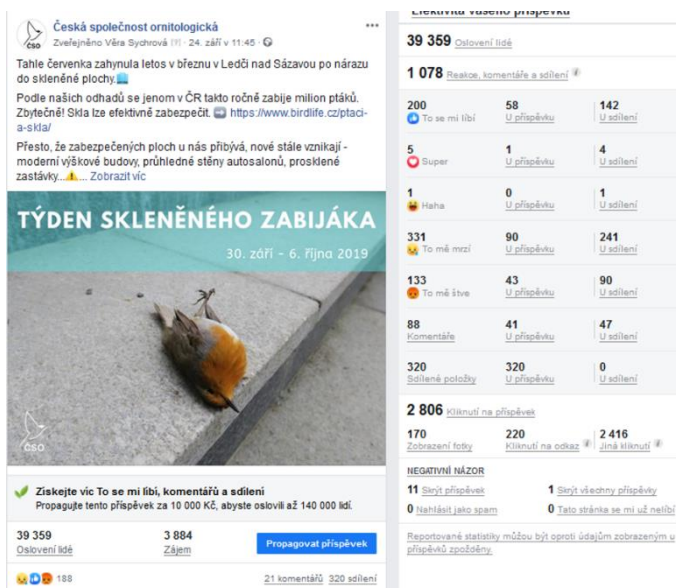
Průběh projektu:

V týdnu od 30. září do 6. října 2019 proběhla **kampaň Týden Skleněného zabijáka**, upozorňující na nebezpečí kolizí ptáků se skleněnými pláště budov a negativní dopad svícení v nočních hodinách. V rámci týdne před kampaní jsme motivovali veřejnost k zájmu o své okolí, vytipování nebezpečných budov a k aktivnímu zapojení do kampaně. Kampaň proběhla v termínu mezinárodní kampaně [Global Bird Rescue](#) pořádané organizací FLAP Canada.

Výsledky kampaně na Facebooku České společnosti ornitologické:

10 příspěvků na přelomu září a října oslovilo celkem 177 212 lidí. Nejúspěšnější byl příspěvek, který informoval o čerstvém případu úhynu sýkor na prosklené fasádě obchodního centra v Ostravě (více než 43 700 oslovených lidí, 259 sdílení). Velkou emoci a odezvu vyvolaly fotky mrtvolek ptáků. Obecně jakékoliv emocionální fotky (pozitivní i negativní) vyvolávají u lidí reakce ve smyslu komentování a sdílení příspěvků. To se ukázalo i u druhého nejúspěšnějšího příspěvku s fotkou mrtvé červanky a jejím příběhem, popisujícím kde zahynula. Zároveň to byl první příspěvek informující o Týdnu Skleněného zabijáka, kterým jsme veřejnost vyzývali k zájmu o životní prostředí ve svém okolí. Velmi úspěšný byl také příspěvek, který prostřednictvím infografiky sděloval, jak mohou lidi zabezpečit svá vlastní skla proti nárazům ptáků.

Pro podporu kampaně byly **dotištěny** publikace **Ptáci a skla** (brožura seznamující s problematikou skel pro nejširší veřejnost) a leták **Ptáci mláďata** (ukazuje, jak se správně zachovat v případě nálezu ptačího mláděte). Byla vydána tisková zpráva <https://www.birdlife.cz/tyden-skleneneho-zabijaka-2019> informující o blížící se kampani. Média na toto téma reagovala velmi pozitivně, včetně České televize.

Problematika kolizí ptáků se skly byla prezentována na konferenci EVVO v Praze (17. 10. 2019), na konferenci Role univerzit pro EVVO na půdě PedF UK (15. 11. 2019), na PŘF UK v rámci cyklu Biologie čtená podruhé (11. 12. 2019), v rámci vycházek při příležitosti Festivalu ptactva a v rámci Biojarmarku na Letné (19. 10. 2019). Na všech těchto akcích byly distribuovány výše uvedené propagační materiály.

Stánek ČSO na Biojarmarku na Letné 19. 10. 2019. Foto: Lucie Hošková

Prezentace na Konferenci EVVO v Praze 17. 10. 2019.

Foto: Zuzana Havlínová,
galerie.fotohavlin.cz

Biologie čtená podruhé, PŘF UK, 11. 12. 2019.

Foto: Gabriela Dobruská

Přednáška pro studenty krajinné architektury, FA ČVUT. Foto: Gabriela Dobruská

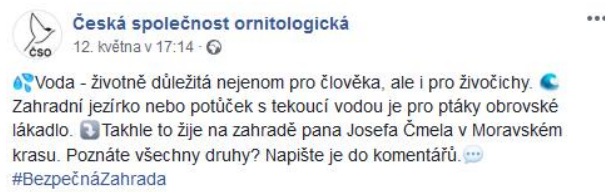
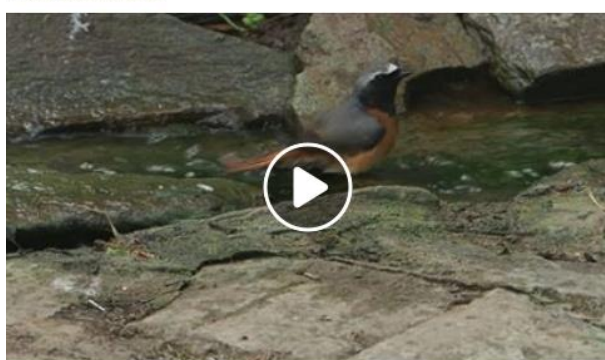
Proběhla **přednáška** pro studenty krajinné architektury na FA ČVUT (16. 12. 2019), které se zúčastnilo 28 studentů. Na **konferenci na ČZU v Praze** (4. 2. 2020), s více než 360 diváky, jsme vystoupili s přednáškou *Stavby a stavební úpravy budov bezpečné pro ptáky*. Realizace dalších přednášek na školách a seminářů byla z důvodu koronavirové situace přesunuta na podzimní měsíce. Rovněž neproběhla plánovaná prezentace na NGO marketu, který byl přesunutý na podzim a následně zrušen úplně.

Přednáška FA ČVUT, Foto: G. Dobruská

Na jaře 2020 proběhla kampaň **Bezpečná zahrada**. Těžiště této kampaně bylo plánováno na sociálních sítích s podpůrnou propagací na akcích pro veřejnost. Vzhledem k nastalé situaci nemohly být akce uskutečněny a kampaň proběhla výhradně na sociálních sítích. Na Facebooku bylo zveřejněno **10 příspěvků během 14 dní: 7. 5. – 20. 5. 2020, kampaň celkem oslovila 1 701 464 lidí!** Nejúspěšnějšími příspěvky byla dvě videa – jedno z nich informovalo, jak pomoci jiříčkám v období sucha, druhé video bylo zaměřené na pomoc ptákům v zahradě pomocí pítka a koupátka. Dále jsme lidem ukazovali, jak

ptáky do své blízkosti přilákat a upozorňovali jsme na rizika, kterým by se měli snažit předcházet nebo je minimalizovat. Mezi ně například patří kombinace velké skleněné plochy obklopené zahradou, kterou je možné zabezpečit proti kolizím ptáků či různé technické pasti.

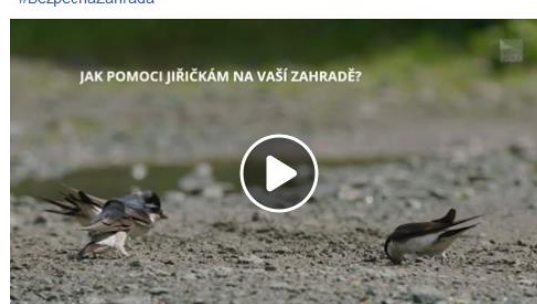

510 891
Oslovení lidé

20 321
Zájem

Propagovat příspěvek

5,8 tis. 153 komentářů 1,2 tis. sdílení

916 988
Oslovení lidé

23 051
Zájem

Propagovat příspěvek

3 tis. 126 komentářů 1,8 tis. sdílení

Náhled 2 nejúspěšnějších příspěvků v rámci kampaně Bezpečná zahrada.

Vytvořili jsme **nové propagační materiály** k této problematice (leták, pravítko a omalovánky), které byly distribuovány na akcích pro veřejnost.

Na přelomu června/července proběhly **2 vycházky za synantropními ptáky** v Praze – Radotíně a Zbraslavi. První se zúčastnilo 18 osob, druhé 27.

Vycházka Praha – Radotín 24. 6. 2020: Foto: M. Dobruský

Vycházka Praha – Zbraslav 2. 7. 2020, Foto: G. Dobruská

Poskytovali jsme poradenství dobrovolníkům i různým subjektům, kteří mají zájem o zabezpečení prosklených ploch. Navázali jsme spolupráci s firmou Freudenberg Group, v rámci které **došlo k zabezpečení rizikového pláště ZŠ Filosofská**, kde opakovaně dochází k úhynům ptáků. Zabezpečení proběhlo v rámci firemního dobrovolnictví, ČSO při této příležitosti uspořádala **celodenní akci pro děti**,

Česká společnost ornitologická je partnerem celosvětového sdružení na ochranu ptáků BirdLife International

které se zúčastnilo cca 400 žáků školy ze 16 tříd. Žáci se při akci dozvěděli nejen důvod, proč se na okna jejich školy lepí samolepky, ale seznámili se zároveň s nebezpečím, které na ptáky čeká během migrace. Kromě ZŠ Filosofská byl materiál k zabezpečení školy poskytnut i ZŠ Burešova a ZŠ Písnická, kde rovněž docházelo ke kolizím ptáků se skleněnými výplněmi budovy.

Akce na ZŠ Filosofská, foto: Věra Sychrová

ZŠ Písnická, foto: Daniela Krejčíková

ZŠ Burešova, foto: Ivana Zmeškalová

V říjnu 2020 proběhl opět **Týden skleněného zabijáka**. Kampaň na facebooku složená z 10 příspěvků oslovila dohromady 167 058 lidí. Nejúspěšnější příspěvek byl ten, který informoval o správném protihlukových stěn u dálnice. Druhým nejúspěšnějším byla infografika s návodem, jak správně zabezpečit okna. Ukazuje se, že lidé takové dobré příklady a návody rádi sdílejí a šíří mezi své známé. Dobře se potom mezi lidmi šíří nejenom povědomí o problému, ale také efektivní způsob, jak problém řešit.

Se společností TEREZA jsme **začali jednat o začlenění problematiky kolizí Ptáků se skly do programu Ekoškola**. Společnost přijala navrhované téma pozitivně a do programu bylo přijato od školního roku 2019 / 2020. Všem školám začleněným do programu byla zaslána publikace Ptáci a skla, jejíž dotisk proběhl v rámci tohoto projektu. Spolupracujeme na způsobu začlenění do programu, proškoliť jsme spolupracovníky, kteří posuzují správnost splnění podmínek programu.

Na podzim 2020 jsme plánovali semináře pro odbornou veřejnost. Vzhledem k epidemiologické situaci jsme je bohužel nemohli realizovat prezenčně, proběhly proto v online podobě v prosinci 2020. Dva webináře **Jak předcházet kolizím ptáků na stavbách** (3. a 8. 12. 2020) byly určeny pro architekty a další odborníky v oblasti stavebnictví. Webinar **Domy nemusí zabíjet** (10. 12. 2020) byl určen zaměstnancům státní správy. Celkem se webinářů zúčastnilo 47 osob ze 77 přihlášených.

V průběhu projektu jsme poskytovali konzultace a poradenství ohledně dané problematiky, často vyvolané širokou veřejností. Pomáhali jsme např. řešit bezpečnost nových zastávek městské části Praha Zličín.

Mediální výstupy projektu:

V průběhu projektu byly vydány 3 tiskové zprávy:

Týden Skleněného zabijáka – lidé budou pátrat po skleněných plochách, které zabíjejí ptáky:
<https://www.birdlife.cz/tyden-skleneneho-zabijaka-2019>

Samolepky vylepené dobrovolníky na oknech ZŠ Filosofská zachrání ptačí životy:
<https://www.birdlife.cz/zs-filosofska-zabezpeceni>

Týden skleněného zabijáka začíná 5. října: <https://www.birdlife.cz/tyden-skleneneho-zabijaka-2020-zacina-5-rijna>

Téma bylo vděčné pro média včetně televize:

ČT 24 - Studio 6 (30.9.2019; 9:37): <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096902795-studio-6/219411010110930-studio-6-ii/obsah/723289-sklenene-plochy-jsou-pro-ptaky-hrozbou>

TV Prima (4.11.2019) <https://primamazlicek.cz/aktualita/cista-krminka-polepena-okna-rady-a-tipy-jak-se-stat-oblibenym-sousedem-zvirat>

ČT24 - Studio 6 (6.9.2020) <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10441287766-studio-6-vikend/220411010120906/video/787540>

Celkové zhodnocení úspěšnosti projektu

I přes složitou epidemiologickou situaci v loňském roce byly všechny indikátory projektu splněny nebo dokonce výrazně překročeny. Projekt proto považujeme za velmi úspěšný. Pouze jeden indikátor projektu se nepodařilo naplnit a tím je počet architektů a projektantů, kteří se zúčastnili semináře. Oproti plánovaným 30 bylo účastníků pouze 23. Tuto skutečnost částečně přikládáme komplikované situaci spojené se zákazem pořádání akcí, dále nejistotě a vyššímu pracovnímu vytížení lidí v době neustálých změn. Byli jsme nuceni konání akcí posouvat, až nakonec bylo rozhodnuto o konání formou webináře. Počet přihlášených účastníků byl sice téměř dvojnásobný, bohužel zdaleka ne všichni se k přenosu nakonec přihlásili.

I tento na první pohled nízký počet však považujeme za jistý úspěch. Byl to totiž první seminář pro tuto cílovou skupinu na dané téma. Jedná se navíc o obor, kde nemáme mnoho kontaktů a oslovovat tuto cílovou skupinu je tudíž mnohem náročnější. Za velmi důležité z tohoto důvodu považujeme publikování článku Ptáci a skla v časopise Stavebnictví <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-ptaci-a-skla.html> a navázání komunikace s Českou komorou architektů.

Za velký úspěch považujeme dosah facebookové kampaně Bezpečná zahrada, jejíž spoty v součtu oslovily přes 1 700 000 lidí, o celý řád více, než byl náš cíl. Ukázalo se, že lidé vnímají problematiku sucha a oceňují tipy, jak ptákům pomoci v období nedostatku vody.

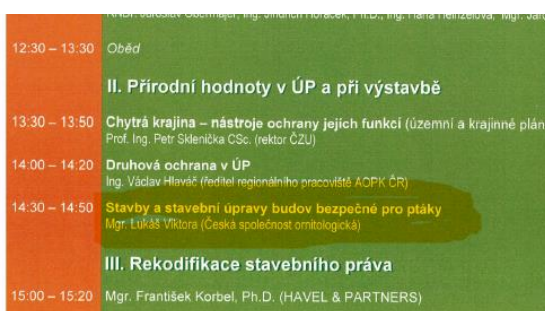
V rámci projektu se podařilo uskutečnit i aktivity, které původně jeho součástí nebyly. Prvním z nich je zařazení problematiky řešení kolizí ptáků se skly do programu Ekoškol. Jde o velmi významný krok v řešení problematiky kolizí ptáků se skly, který pomůže dané téma rozšířit mezi další cílovou skupinu a ukázat správný způsob zabezpečení. Navíc již malé děti pochopí, že stejně jako třídění odpadu, i ohleduplnost vůči živým tvorům a jejich ochrana je důležitá pro udržitelnost ochrany životního prostředí.

Další, původně neplánovanou aktivitou, je zabezpečení oken 3 základních škol na území Prahy před kolizemi ptáků se skly a podařilo se nám dokonce (v letošním pohnutém roce) uspořádat venkovní vzdělávací akci pro žáky jedné z těchto škol. Projekt tak ještě více přispěl jak přímo k ochraně ptáků (na jedné ze škol máme doloženy i letální případy kolizí zvláště chráněných druhů, např. sluky lesní), tak k její osvětě.

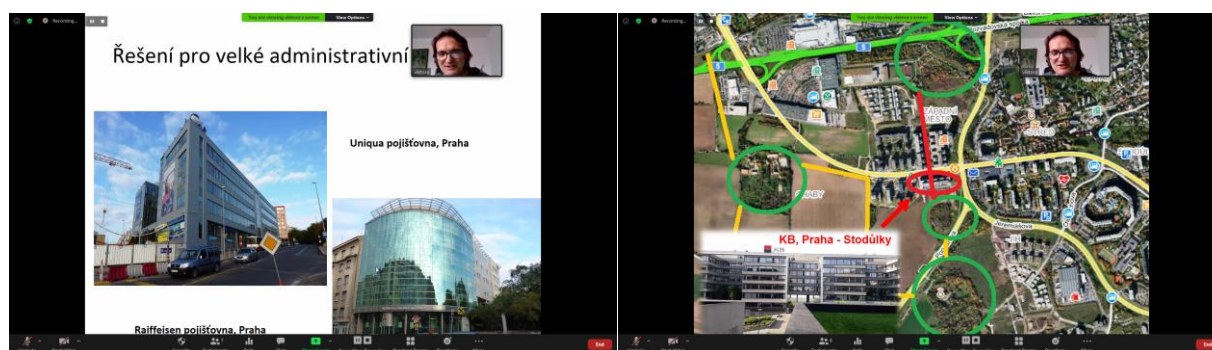
Řešení problematiky kolizí ptáků se skly je však dlouhodobou záležitostí a je třeba směřovat k systematickým krokům. Proto se budeme danou problematikou nadále zabývat.

Další dokumentace projektu:

Prezentace na konferenci ČZU:

Webináře:

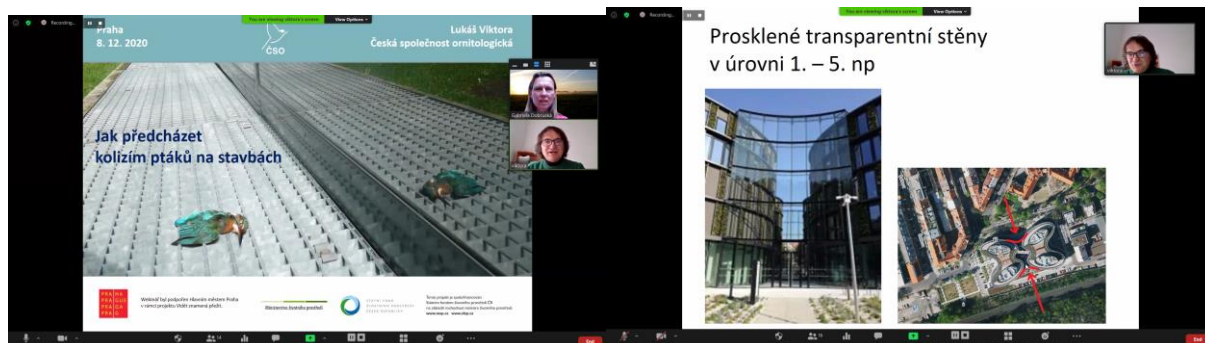

Jak předcházet kolizím ptáků na stavbách 3. 12. 2020

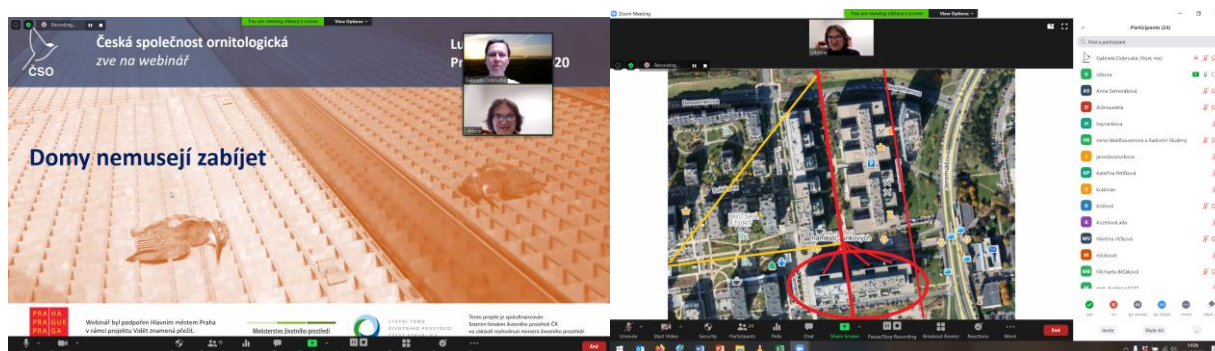

Česká společnost ornitologická

Na bělidle 34, 150 00 Praha-Smíchov | 777 330 355 | cso@birdlife.cz | www.birdlife.cz

Jak předcházet kolizím ptáků na stavebách 8. 12. 2020

Domy nemusejí zabíjet, 10. 12. 2020

Dne: 20. 1. 2021

Vypracovala: Gabriela Dobruská